

SLOVENSKI NAROD.

vsak dan zvezč, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leta 25 K, za pol leta 18 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 14 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za en mesec 2 K. Kdo hodi sam pouj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe vse istodobne vpošiljative naročnine se ne exira. — Za oznanila se plačuje od petstotnih pett-vrste po 12 h, če se oznanila tiskna enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiskna trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Skupini se ne vratičjo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knaflejih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljenštva telefon št. 85.

Preveč idealizma!

Idealisti so zopet pri delu! Splošna in enaka volilna pravica se več preprečiti ne da, zahteva jo tok časa, če se ne sklene z nami, sklenila se bode preko nas! Lepe besede, ki bi bile umestne tedaj, če bi se pri nas v resnici šlo za splošno in enako volilno pravico, če bi se pri nas v resnici šlo za delavstvo, proti kateremu tudi mi nočemo biti. Ali v istini se gre za grdo karikaturo volilne reforme, na kateri morejo imeti svoje veselje požrešni naši Nemci in pa k večemu še tisti socijalni demokrati, ki se skrivajo za hrbotom dr. Adlerja. Da pa je ta socialna demokracija v svojem jedru nemška, o tem tudi ni dvojje!

Kar se tiče nas Slovencev, je volilna reforma za nas uničujoča in naravnost sramotna. Na Koroškem in Štajerskem uničujoča, sramotna na Kranjskem, kjer je dr. Šusteršič dopustil, da se je vstanovil smešni kočevski volilni okraj brez vsake najmanjše kompenzacije. Slovenskim poslancem, kateri so naša mesta v parlament odpovedala, bi morali njihovi volilci v obraz pljuvati, če bi glasovali za sedanj nestvor volilne reforme! In koroški Slovenci, za katere smo se do sedaj tako vnemali, bi nas po vsemi pravici zaničevali, če bi jih v zadnjem trenutku zapustili. S takim glasovanjem bi naši poslanci pokazali, da niso druga nego smešni komedijantje, ki so ogorčenje radi Koroške samo hlinili, kakor sta je hlinila Ploj in Šusteršič! Vse, kar je prav! Ali od poslancev zahtevati, da naj zataji zadnjo trohico svoje slovenske in tudi strankarske časti v sebi, to se pri nas ne bo dalo doseči, tako nizko naši poslanci ne bodo smeli pasti, ker bi s tem bilo dokumentirano, da so jih volili šeme, na pa volilci!

Pa za vse to se sedaj še niti ne

gre ne! V volilnem odseku se je ugnala ostudna krvava mešetarija. Naši idealisti, ki hočejo pri vsaki priliki posebno svoje stališče imeti, sede sedaj na stališču, da je že vse doognano, da je volilna reforma sprejeta in da stopi v moč, če ne potom zakona, pa vsaj potom oktroaja! Prav takor bi bil oktroa gola šala: cesar dihne, pa je oktroa tukoj! Ali gotovo je, da ravnomer omenjena krvava mešetarija še ni pri kraju. Ko se v septembri zbere odsek za volilno reformo, se znova prične. Pričela se bode še radi volilnih okrajev, radi pluralnega volilnega sistema, radi dvetretjinske večine za bodočo spremembo pri volilnih okrajih; in Bog zna radi cesar še! Ako sedaj naši idealisti — ki pa so v svojem srcu navadno prav pristni kapitalisti — od naših državnih poslancev zahtevajo, da naj volilno reformo, kakor jo je s pomočjo dr. Kramača nemški žid dr. Adler skuhal v volilnem odseku, sprejmejo v celi njeni ostudni obliki — in to niti contra coeur! — da naj zataje koroške in Štajerske Slovence, da naj zataje svojo lastno stranko, katero je baron Gautsch na Kranjskem vedoma in namenoma prodal dr. Šusteršiču — in to si naj že vendor enkrat tisti zapomnijo, ki menijo, da se je v tem pogledu od naših poslancev kaj zamudilo! — je to stvar njihovega političnega prepričanja, katero naj v soglasju spravijo s svojo slovensko preteklostjo, kakor vedo in znajo! Stvar ta je samo zategadelj nevarna, ker je, ako se že sedaj brez pogoja podamo pod kardinalski jarem Kramač - Adlerjeve volilne preosnove, našim poslancem absolutno nemogoče se udeležiti kravje kupčije, ki se bo septembra meseca zopet bujno razvila v odseku za volilno reformo. Povsod se jim bude odgovarjalo: vaša stranka se je že itak brezpogojno podvrgla Adlerjevemu diktatu, kaj vganjate praznoglave sitnosti?!

Naši poslanci so v Belgradu, katerih je mnogo dejanja. Sestavili sem repertoar po načelu, naj spoznavajo južni bratje naše umetne pesmi, naše narodne pesmi, našo konverzacio, našo vezano besedo in naj nas igralce vidijo tudi v burki. Naš repertoar je vzbujal senzacijo, kajti s šestimi igralci in pevci smo imeli repertoar za dva večera in vsak obiskovalec naših predstav je našel nekaj, kar ga je lahko zadovoljilo.

Dospeli smo v Belgrad brez vsake večje reklame. Prijavil sem se pri prvih belgrajskih časopisih, pri občini in napravil nekoliko formalnih vizit, tako pri ministru prosvete in drugod. Reklama se težko napravi v Belgradu, ker ni nikakih kioskov za prilepljanje plakatov. Edino časopisje naznanja pojave gledaliških družb, umetnikov,

Ideali so lepa reč, pa le ob svojem času! Danes pa še ni čas za nje, posebno če se vpošteva, da ga skoraj ni zakona, da bi bil v parlamentu sprejet brez vsake opozicije. Samo opozicija proti volilni reformi, ki ima — vide priznanje „Arbeiterzeitung“ — jasen namen vsaj za petdeset let vstanoviti prevlado in hegemonijo nemške narodnosti v Avstriji — bodi strogo prepovedana! Zakaj? Ker tako žele Kramač, Šusteršič in Adler! Tako globoko menda vendor ne budem zagazili!

Nove volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 7. avgusta. Neki dobro poučeni časopis poroča, da bo vlada najpozneje do meseca maja prihodnjega leta razpisala volitve na podlagi novega volilnega zakona, ki se predloži parlamentu že v jesenskem zasedanju. Nova volilna pravica pa ne bo ne splošna in ne tajna, vendor upa vlada, da bo z njo prodrla v parlamentu.

Rumunski poslanci so izdali oklic, v katerem naznajo, da si bodo počenši z mesecem oktobrom ustanovili svoj poseben rumunski klub, ki morejo vstopiti vanj razen poslancev tudi drugi Rumuni.

Nemiri v Macedoniji.

Solun, 7. avgusta. Vkljub dobro zastraženim mejam se je posrečilo bolgarski četni 32 mož pod vodstvom vojvoda Arghiryja vdreti v okraj Tičevš. Ko so Bolgari spali v svojem taboru, napadli so jih Grki ter jih 18 ustrelili, ostali so zbežali. Drugi dan je šla grška četa 45 mož v Goraničevu pri Florini, da požge kučevlanske in bolgarske hiše. Turški vojaki so za namero pravočasno izvedeli ter pričakali za plotovi Grke ter začeli naglo streljati po njih. Grki so izgubili 15 mrtvih, ostali so pobegnili. Iz vseh teh bojev se vidi, da niti grški, niti bolgarski propagandi ni za prave reforme, temuč da se hočejo le zaradi verskih razlik pobiti.

Položaj na Ruskem.

Vojške diktature ne bo.

Petrograd, 7. avgusta. V včerajnjem ministrskem svetu je dvorna stranka priporočala vojaško diktaturo. Proti temu je odločno nastopil ministrski predsednik Stolypin, grozeč z demisijo, nakar se je tudi car izrekel proti vojaški diktaturi.

Car odstopi?

Lvov, 7. avgusta. Vest o odstopu carja Nikolaja se je raznesla iz Lvova. Tukaj biva že več tednov v neki ruski grof, ki je komornik na dvoru. Včeraj je dobil komornik uradno, strogo za upno brzjavko o položaju na Ruskem. Brzjavka se je glasila: „V kronskemu svetu, ki je bil pretečen petek ter trajal več ur, je predlagal ministrski predsednik Stolypin razne stvari, s čimer bi se pomirili in potolažili revolucionarji. Med predlogi je bil načrt o nakupu zemljišč, ki se naj razdele med kmety in zakon o enakopravnosti vseh v Rusiji živečih narodnosti. Proti temu zakonu so odločno nastopili reakcionarni člani ministrstva, češ, da take reforme ne more kratkomočno izdati car, temuč jih more skleniti le duma. Car se je zavzel za Stolypinove predlage, vsled česar je nastal hud prepir. Končno je car izjavil, da se odpove kroni v prilog velikima knezoma Vladimirju in Nikolaju Nikolajeviču. Veliki knez Vladimir je bil takoj brzjavno poklican domov iz Nemčije.“ Potem je bilo v brzjavki povestano, da se za sedaj carjeva namera ne razglasiti, ker ga skušajo vplivne osebe pregoroviti, da ostane na prestolu. Obenem je komorniku brzjavil minister na carskem dvoru baron Frederik, naj se takoj vrne v Petrograd z ozirom na politične dogodke.

Vojški punti.

Odesa, 7. avgusta. Moštvo dveh vojnih ladij se je polastilo ladij in topov na njih. — Iz Sebastopolja beže prebivalci trumoma, ker vse kaže, da

vsak čas izbruhne vojaški punt. Admiral Skrydlov je v budih zadregah. Ako pusti topove na trdnjavah nabite, začno lahko topničarji, ki se tajno že puntajo, vsak čas bombardirati mesto; ako pa topove zapre, ostane pristanišče brez obrambe v slučaju, da se spuna moštvo na vojnih ladjah, česar se je tudi batil z vsakim dnevom. — V Vladikavkazu se puntata dva polka. Puntarji so postrelili več častnikov.

Štrajk.

Moskva, 7. avgusta. Zveza železničarjev je naznala delavskemu svetu, da se železničarji izjavijo za splošni štrajk, toda potrebujejo več dni, da ustavijo vse delo. Dosedaj je železniški promet normalen, tudi v velikih mestnih delavnicih se redno dela, le črkostavci štrajkajo.

Danes zjutraj so ustavili delo delavci kurške železnice. Na kolodvoru so štrajkujoči streljali na osebje dveh osebnih vlakov.

Varšava, 7. avgusta. Vsled poziva moskovskih delegatov se je v industrijskem okraju Sosnowic preglasil splošni štrajk. Dosedaj štrajka 40.000 delavcev.

Petrograd, 7. avgusta. V Petrogradu že zopet delajo skoraj v vseh tovarnah. Celo med najbolje organiziranimi črkostavci ni slega. Danes je izšlo pet časopisov, dasi so črkostavci sklenili, da puste iziti le vsak dan po en časopis v informacijske namene. Odbori štrajkarjev so dobili iz Moskve poročilo, da tudi tam ni mogoče doseči slego.

Atentati.

Moskva, 7. avgusta. Na progi kazanske železnice se je izvršil atentat z dinamiton ter je del železnice razdrian. Tudi kolodvor je porušen. Dva železnična delavca je raztrgala bomba.

Riga, 7. avgusta. V mitavskem predmestju imajo nemški naseljeni društvo „Selbstschutz“. Pod njihovo streljališčem pa so položili revolucionarji peklenški stroj, ki se je razpletel, po-

LISTEK.

Slov. igralci v Belgradu.

Opisal Danilo.

Misel, naj posetimo Belgrad, gojil sem tri leta in pri tem me je vodil namen, da se seznanimo z našimi jugoslovanskimi kolegi, in da se odpre pot slovenskim igralcem do Belgrada in srbskim kolegom do Ljubljane.

Slovenski igralci imamo edino le ljubljansko gledališče, naš delokrog je omejen le na Ljubljano in na govorjanja po čitalniških odrih, in to je tudi en vzrok, da nimamo naraščaja. Vsako približevanje jugoslovanskim bratom zna biti koristno tudi slovenski dramatični umetnosti.

Moja triletna potovanja po slovenskem jugu so nas seznanila s Hrvatsko, s Slavonijo, z Bosno, s Hercegovino, Dalmacijo in Srbijo.

Naša Kranjska je med južnimi Slovani komaj znana. Doživel sem večkrat, da so me inteligentni ljudje vprašali: „Kje pa biva vaš narod, saj govorite naš jezik in vaše pesmi poznamo.“

Naloga, sestaviti dostojen reper-

toir za tako potovanje je bila težavna. Naša gledališka literatura nam ne nudi izvirnih komadov, s katerimi bi se dalo nastopati dostojno na malih odrih, vrhutega se je pa bilo ozirati tudi na igralski material.

Važno vprašanje je tudi bilo, kako nastopimo z igrami, v katerih se rešujejo duševni problemi, nas li bodo občinstvo radi jezika točno razumelo ali ne.

Posegel sem torej po igrah, v katerih je mnogo dejanja. Sestavil sem repertoar po načelu, naj spoznavajo južni bratje naše umetne pesmi, naše narodne pesmi, našo konverzacio, našo vezano besedo in naj nas igralce vidijo tudi v burki.

Naš repertoar je vzbujal senzacijo, kajti s šestimi igralci in pevci smo imeli repertoar za dva večera in vsak obiskovalec naših predstav je našel nekaj, kar ga je lahko zadovoljilo.

Dospeli smo v Belgrad brez vsake večje reklame. Prijavil sem se pri prvih belgrajskih časopisih, pri občini in napravil nekoliko formalnih vizit, tako pri ministru prosvete in drugod. Reklama se težko napravi v Belgradu, ker ni nikakih kioskov za prilepljanje plakatov. Edino časopisje naznanja pojave gledaliških družb, umetnikov,

orfejev itd. Taka naznanila gledaliških družb so v Belgradu vsakdanja stvar, saj je tam pet gledaliških odrov in ravno toliko dvoran. Najpopularnejša gledališka dvorana je „Dobrotvor-Kolarac“. Odločil sem se torej za prvo belgradsko dvorano, ki je stala za en večer s koncertnim glasovirjem in medglasbo 270 frankov.

Časopisje se je šele zadnji dan zavzelo za naš nastop in predstava je bila vsled tega tudi precej slabo posečena.

Imeli pa smo pri predstavi vso belgradsko elito. Posetili so našo predstavo poslaniki, atašeji, minister, vojaštvu, umetniki, žurnalisti, profesorji, advokati; še dvor je bil zastopan po knezu Luju Vojnoviču, odgovitelju prestolonaslednika. Navzoč je bil šef pressbureau in dramaturgu kraljevega srbskega gledališča g. Janović.

Lepa vrsta vseh tu navedenih me je čakalo po predstavi, da mi čestita na našem umetniškem uspehu. — Ono ledeno skorjo, ki so jo provzročila neka pisma iz našega rodnega kraja, je naša igra in pesem popolnoma razdrobila in stajala, ter nam odprla srca do brezmejnje gostoljubnosti, ki jo edino le pozna Jugoslovan. Konkretni in umetniški nastop naš priporabil nam je prvi večer prijateljstvo

prvih dostojanstvenikov Belgrada in drugi dan je pisalo trinajst časopisov o našem pojavi.

Dan na to mi javlja officier du jour, da naj sestavim kratek program in da smo vabljeni v častniški dom. Program je obsegal pet točk, drugih pet točk pa je izvrševala gardna godba, ki je imela v programu samo slovenske pesme. — Na poziv intendanta kr. srpskega gledališča g. Janovića, da se predstavimo intendanci, smo se peljali v gledališče in bili predstavljeni dramaturgu, režiserjem in kolegom. Tretji dan je bil koncert v oficirskem domu ob polu 8. uri na večer.

Da smo se skrbno pripravljali na ta nastop, je ob sebi razumno. Za njega veličanstvo sem pri prvi tvrdki dal kaligrafirati iztis našega programa.

Ob 1/4 8 pridejo častniki z ekvipažami po nas, dame v belih toileh, mi v fraku, zasedemo vozove in v petih minutah smo v kazini, [kjer nam odkažejo sobo, v kateri nas je čakalo okrepčilo. Točno ob polu osmih uri se postavijo častniki v veliki uniformi v prostorno „avlo“, pričakajoč kralja. Dame so čakale stojte v dvorani. Ekvipaža se pripelje in gardni officier naznani, da se kralj oprošča in

da ne more priti h koncertu. Ko na to

rašil poslojje ter nevarno ranil dva Nemca.

Bivši poslanci dume.

Petrograd, 7. avgusta. Minister notranjih zadev je naročil gubernatorjem, naj se osebno prepričajo, zaradi česa so bili zaprti posamezni bivši člani dume, in ako ni bilo zadostnega povoda, se morajo zaprti takoj izpustiti.

Punt Evropejcev v Afriki.

London, 7. avgusta. V Kapstadtu je več tisoč brezposelnih Evropejcev provzročilo punt, ki se je iz mesta raztegnil v kmetske okraje. Puntarji so skušali pridobiti množico za veliko ljudsko vstajo. Oblegali so gubernatorjevo palačo ter zahtevali, da mora država preskrbeti vsem brezposelnim redni zasluzek. Ker se njihovim zahtevam ni ugodilo, naskočili so gubernijo, izropali trgovine in poklali več trgovcem, ki so se jim zoperstavili. Policia ni bila puntarjem kos ter se je moral poskrbiti.

Dopisi.

Sv. Duh nad Krškem. Dne 7. junija t. l. je odšel od nas župnik Jenko in z njim vred njegovo ljubezni Miče. Sicer je moralno to "dekletce" že prej iz župnišča, ker je hotelo gospodariti s celo faro; a ker Jenko nikakor ni mogel prebiti brez nje, prišla je njegova rejena punca nazaj, četudi je rekel ljubljanski Tone, da ne sme nič več k Jenkotu. Tone ju sedaj lahko poroči, saj ju ima bližu. Nam se je Jenko res že smislil; tak je bil, odkar je bila kuharica pregnana, da smo mislili, pred oltarjem nam bo "skup padel". Sam je tudi rekel, precej ko je Miče odšlo, da ne more pridigovati, ker ima tako bolezen, kakršno je imel pred 11 leti. Pred 11 leti so mu nameč Mičeta v Knežaku pregnali. Zdihoval in jokal je ponoči, da je bilo groza, pa tudi na prostem smo ga nahajali, kako je naslonjen ob kakem plotu ali pa pri cerkvi jokal za Mičetom. "Če bi vedeli, da je med njima taka ljubezen, ne bi mu bili vzeli Mičeta, raje bi še potreplji. "Fajmošter v kuhanici sta hujje zvezana kot drugi poročenci", se je govorilo po fari. Ker je pa le pil in pil ter se danzadnem bolj tresel, je dobil svojega Mičeta nazaj. Prosil je pa precej prvo nedeljo, naj mu damo mir, da bo šel kmalu stran. In pustili smo mu jo res v miru, posebno ko smo videli, da je Jenko zopet kar momentano ozdravel. Vesel je zopet hodil okrog doma pa vedno stal pri Mičetu in ga ogledoval tudi izven župnišča. Sicer je pripravoval, da bo kmalu šel proč, prej pa morata iti še dva, nameč g. učitelj kot organist in cerkovnik Rudan. Ta dva sta mu najbolj ležala v želodcu. Po hramih je pripravoval, kaj bo vse napravil z njima. Seveda ni nihče dal nič na njegove besede, saj je znano, kako imenitno je znal lagati. Toliko "korajže" pa le ni imel, da bi dal na hramniku v šoli vrata zabit, kakor je storil za časa Osana. Jezilo ga je s kaplanom Jeričem vred, da ju ni mogel odpraviti iz cerkve. Farani bi bili sicer s tem zadovoljni, da bi župnik in kaplan nastavila po svoji volji cerkovnika in organista, a bi ju moral plačevati sama. Tako je ostalo pri starem. Predno pa je Jenko odšel, se je pa moral urediti račun. Bili smo

zelo radovedni, koliko premoženja ima vendar naša cerkev. Šeši so se vsi ključarji (kateri so bili tudi radovedni glede cerkvi, premoženja) z dekanom vred, da bodo pregledali (bolje ključarje načarali) imenovane račune. Naš župnik Jenko je račune predložil in povedal, da ima cerkev Sv. Duha premoženja 3 K 30 h. Teh 30 h je le zato dejal zraven, da je bolj imenitno. Ključarjem se je čudno zdelo, da bi ostale bore 3 K, ko je pred 3 dnevi bil v cerkvi ofer, a pred enim tednom pa je pobral od cerkvenih stolov. Sedaj je v cerkvi na moški strani 50, na ženski pa 60. Od vsakega sedeža je dobil 1 K, od nekaterih pa več, ker stranke mrjo in kupujejo sedeža drugi, v tem slučaju se plača pa več. Od 110 teh sedežev bi moral dobiti minimalno 110 K, moral je dobiti pa več, zakaj, je omenjeno. Ofert je bil na binkoštno nedeljo zjutraj kaj klavern. G. učitelj Ponikvar je nameč prenehale orglati, ko se je imel pričeti imenovani ofer. On je nameč vedel, da župnik ne bo dal denarja cerkvi, ampak ga bosta imela z Mičetom za pot. Slo je okrog oltarja le nekaj oseb, te pa precej v začetku, ker niso vedele, kako bo. Jenko je težko dobil 3 K. Mogoče one, katere je pustil v jezi cerkvi. Da je bil jezen, se sprevidi iz tega, ker drugi dan, binkoštni ponedeljek, niti in hotel "vzeti slovesa" od faranov, dasi so ljudje ravno zaraditev prisli v obilnem številu v cerkev, da bi zvedeli, kaj jim bo Jenko še "za pot" povedal; on nam pa ta dan niti pridigovati ni hotel. Ob 10ih bila je cerkev polna ljudi, ofer pa je imel kaplan. Neki mož je g. učitelju svetoval naj le orgla, vsaj radi tujev, kar je tudi storil. Ofra se je udeležila večina vernikov, in je kaplan dobil že nekaj kron; kje so ali kam so še ne vemo, skoro gotovo so jih 4 roke štele: župnikove in Mičetove, kakor po navadi. Jenko je torej v 12. letih, kar je bil tu, prigospodaril 3 K 30 h. To so dohodki od zvonov, pušice, stolov, pogrebov (zadni pogreb 46 K z mašo vred) otrov in drugih milodarov v dobi 12ih let. A stroški za cerkev? Stranski oltar je preskrbel g. kaplan Miklavčič, orgle so plačali farani, kakor tudi obhajljeno mizo. Pravno cerkev pa tudi farani posebej plačujejo. Sicer pa, kam gre denar pri drugih cerkvah? Bisaga farjer ni bila in ne bo nikdar polna. Tako je odšel sedaj Jenko z Mičetom, za spomin pa nam je pustil 3 K 30 h. Sedaj gospodari s cerkvijo in z denarjem kaplan Jerič. Ta je pa bolj vroče krv, nego Jenko. Dne 31. decembra l. l. je na prižnici prebral 2 članka v "Slov. Narodu" od Sv. Duha na Krškem. Seveda je rekel končno, da je vse laž, četudi Jeriča še pri nas ni bilo, ko sta se tiskala ona članka. Jezil se je tudi nad izrazima "zamaševati" in "zaorglati", češ, da ta izraza sta popolnoma nova, ter se moreta roditi le v svetoduških glavah, ki pa nimata nikakega smisla. Izraz "zamaševati" je zelo star in se še dandanes dobi mnogo ljudi, ki zelo drže nanj. Drugi izraz pa je le logično nasproten prvemu kakor imajo poglaviti grehi nasprotne čednosti. Da pa nimata oba izraza nikakega smisla, kakor ste rekli na leci, pa radi verjamemo v tem. Velika nesmisel je tudi, g. Jerič, pri shodi vaše "Mar. družbe" obrekovati ljudi. Nekoč ste omenili pri takem shodu g. učitelj Ponikvarja in njegovo soprogo. Svetujemo vam, da to opustite, če nimate druga dela na shodi kot opravljati, še tega ni treba. Zadajti pa ste rekli pri "Mar. družbi", da imajo cerkovnik

in še trije drugi dolge repe. Kaj ste s tem mislili, pa res ne vemo. Na cerkovnika ste jezni, ker neče na vaše povelje službe pustiti in vam je pred nosom raztrgal odpoved, ki ste mu jo spisali. Prav ima. Ali morda vi plačujete cerkovnika? Naš cerkovnik je pošten mož, a ker je natančno proračunal, koliko se nabere denarja med letom v puščo in koliko se porabi za sveče in olje, ste dali pušce zapreti, ključ pa hranite vi. Tako denar zoper "rajza" za govedino in dr. kakor pri Jenkotu. Ker bi pa farani vendar radi vedeli kam je šel in gre cerkveni denar, ki je rekel g. Jerič dne 29. m. m., da se v crkveno premoženje nima nihče vtikati, gospodar je Jerič. Po fari pa se sedaj govori, da še v pušči sami dajate, potem pa gospodarite kakor hočeš. Slišali smo, da v kratkem odidete. Le pojrite, za vami se bomo toliko jokali kakor za Jenkom. Novega župnika pa naprej pozdravljamo in želimo, da bi žnjim vred prišel zopet red in mir v faro, katerega ni že bilo leta in leta. **Duh.**

ne imeli nobenega poslance. Se smešnejše je Šusteršičev zabavljanje na Plantanov načrt glede razdelitve kmetskih okrajev. Šusteršič vedno vpije, da kranjska mesta in trgi nimajo nobenih specjalnih interesov, da se mestni interesi popolnoma vjemajo s kmetskimi interesimi, zdaj pa je iztaknil, da imajo posamezni sodni okraji različne interese, da imajo kmetje kranjskega okraja bistveno drugačne interese, kakor kmetje radovljškega okraja. To je že prebedasto in pa spisano samo v silni zadregi v namen, da bi se odvrnila diskusija o koroških Slovencih, katerim klerikalci — to je zdaj čisto jasno — nečejo in nečejo pomagati.

— **Slovensko narodno-radikalno dijaštvu** priredi dne 25. in 26. t. m. svoj sestanek in ljudske shod v Št. Jakobu na Koroškem. Na shodu in na sestanku se bodo obravnavala vprašanja, ki se tičajo specjalno Slovencev na Koroškem. Izlet v Št. Jakob bo prav velikega pomena za nas, ki so nam koroške razmere večinoma še — španska vas. Zato je želeti, da dijaštvu porabi to ugodno priliko ter pohiti dne 25. t. m. v Št. Jakob. Prijava se sprejemajo v "Prosveti" "Mestni dom" do 15. t. m.; tam se tudi dajejo ob uradnih urah vse natančnejše informacije.

— **Pangermanstvo v armadi.** Pretečeno nedeljo je nekaj podčastnikov topničarskega polka, ki se je na poti v Krško ustavil v Sevnici, prišlo zvečer v neko narodno gostilno na trgu in tam so ti možakarji v družbi nekega nadutega nemčurskega adjunkta iz Planine, kjer služi dotičnik v slovenski hiši svoj kruh, provocirali slovenske goste s petjem pesmi "Die Wacht am Rhein". Vprašamo kompetentne vojaške oblasti, če se strinjajo s takim početjem podčastnikov?

— **"Moderni" pedagog Remic** hoče baje na vsak način priti v Ljubljano, da bo organizatorično pomagal veslati borko S. L. S. Ljubljanski klerikalci si mnogo prizadevajo, da dobitjo to diko klerikalnega pedagoga in soproga v svojo sredo. In sicer hoče priti na učiteljišče v Ljubljano. Na podlagi popolnoma verodostojnih dopisov in osebnih pritožb, ki so nam došle iz Kranja, nikakor ne moremo verjeti, da bo razen duhovskih zastopnikov še kdo upal glasovati v deželnem šolskem svetu zanj. Ne glede na njegovo znano pedagoško načelo, ki se začenja pri učenih, so tudi po Ljubljani znani njegovi rodbinski škandali. In to je znano ne samo po Kranju, temuč tudi po Ljubljani, med dajki.

— **Odbor "Društva slovenskih književnikov in časnikarjev"** ima v petek 10. t. m. ob šestih zvezčer v uredništvu "Slovenskega Naroda" svojo sejo. Gospodje odborniki se prosijo, da se te seje zanesljivo udeleži, ker se bo razpravljalo o zelo važnih zadevah.

— **Odkritje Vilharjevega spomenika.** Pozivljamo vse udeležnike tega slavlja, ki se mislijo s posebnim

vlakom peljati v Postojno, da prineso seboj slovenske trobojnice, s katerimi bomo okrasili svoj vlak. Želim, da store isto tudi Tržičani. Na zdar! — Akadem. fer. društvo "Prosveta".

— **Odbor za Vilharjev spomenik v Postojni** naj ne zabi o priliku odkritja spomenika v prid družbe sv. Cirila in Metoda razprodajati na slavnostni dan tudi Ciril in Metodovo pivo narodne tvrdke G. Auerjevih dedičev v Ljubljani. V ta namen naj se blagovoli postaviti na priličnem prostoru paviljon, v katerem se bo točilo pivo. Tudi v jami in drugi narodni gostilničarji naj ne prezirajo tega pova-

— **Slovenskim izletnikom v Solijo.** Kakor smo že včeraj naglašali, se je nadejati, da nam tudi ogrska železniška uprava dovoli na ogrske železniške progi čim največje ugodnosti. Za slučaj pa, da bi se to ne zgodilo, česar se pa ne bojimo, potujemo naravnost iz Zagreba v Belgrad in sicer tri dni kasneje, kakor je projektovano, ako se peljemo preko Pešte. Ker se bo naša vloga v Pešti rešila morda še nekaj dni pred 20. t. m., opozarjamone, ki so se prijavili za potovanje, naj bodo pripravljeni na to, da se odpotuje 20. t. m. Najbrže bo namreč odbor "Društva slovenskih književnikov in časnikarjev" šele v zadnjem hipu moreno natanko označiti dan odhoda. Največje vprašanje za izletnike je sedaj sestava programa za potovanje. Da se sestavi čim najbolj ugoden program, se vabijo vsi oni izletniki, ki bivajo v Ljubljani, da pridejo jutri v četrtek 9. t. m. ob poludevetih v restavracijo "Narodnega doma", da se posvetujejo in po možnosti v medsebojnem sporazumu fiksirajo program potovanja.

— **Kranjska industrijska družba** je imela dne 4. t. m. odborovo sejo, v kateri so bile sklenjene važne premembe. Na mesto umrela g. Jos. Luckmann je bil izvoljen za družbenega podpredsednika ravnatelj dunajske Bodenkreditanstalt gosp. Julij Deutsch, v odbor pa je bil izvoljen sin umrela podpredsednika g. Josip Luckmann. Na mesto umrela ravnatelja kranjske industrijske družbe g. Karola Luckmanna je bil imenovan komercijelni ravnatelj g. Karol Noot, sedaj tovarniški ravnatelj na Dunaju.

— **Trgovska šola v Ljubljani** je pred kratkim končala letošnje šolsko leto in razpošiljala ravnokar svoje letno poročilo. Zavod sestoji iz gremialne trgovske šole in privatne Mahrove trgovske šole; prva je imela v pripravljalnicu in treh tečajih 123 učencev, slednja pa v dveh tečajih 134 učencev, in sicer po narodnosti 146 Slovencev, 42 Hrvatov in Srbov, 35 Nemcev, 31 Lahov ter po 1 Francozu, Grka in Romunu. Učiteljski zbor je imel 16 članov. Slovensko trgovske korespondenco je poučeval ravninski revident Vole, slovenski jezik pa nadučitelj Dimnik. Oprostilno preizkušnjo je z dobrim uspehom napravilo pet učencev gremialne trgovske šole. Prihodnje šolsko leto se prične dne 1. oktobra.

— **Razmere v Ljubljanski tobačni tovarni** še vedno niso take, da bi jih mogli pohvaliti in nikakor ne odgovarjajo veljavnim predpisom. Toda o tem pri kaki drugi priliki, danes naj pojasnimo nekaj posebnega. Tudi v tobačni tovarni se agitura za

Dalje v prilogi.

Manfreda ni več slišala zadnjih besed.

"Ti hočeš drugi ženski reči, da jo ljubiš?" je vprašala in glas se je tudi tresel silne razburjenosti in iskrene žalosti.

"Morda bo treba."

"In rekel ji boš to s takim glasom, kakor meni, tako mehko, nežno, da vselej kar zakoprnim po tvojih poljubih in bi za en poljub dala življenje?"

"Da, Manfreda, ravno tako."

"Boš-li to sploh mogel storiti."

"Če bo treba, bom tudi mogel; kar bo treba, bom storil."

"Ali pa bo treba?"

"Ne vem; na vsak način hočem doseči svojo osvetlo."

Manfreda se je zamislila. Težko ji je bilo pri srcu in le s težavo je zaduševala solze, ki so ji silile v oči.

"Dobro, Krištof," je končno rekla z globokim vzduhom. "Če je tako, pa budi: vedela bom, da je vse le igra in spletka in se smešala."

"Ne, Manfreda, smejala se ne boš. Jokala boš in trpela boš velike muke. Morda bodo tvoje muke celo takoj velike, da bodo premagale tvojo

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalej.)

Manfreda je prebledela in z milim pogledom se ozrla na Zlatopoljca.

"In ker nimaš brata, ki bi ti branil, zadostiti svoji osvetovljenošči, hočeš mene odstraniti, smatraš mene za tisto oviro, ki ti braní, doseči svoj smoter?"

Vsa žalost, ki je navdajala Manfredo, je odmevala iz njenega glasu. Zlatopoljec se je sklonil k nji in ji pogladil lice.

"Ne, ne, motiš se. Nečem te odstraniti, ker se bojim, da bi me ovinila pri mojih namenih. Toda tvoja navzočnost v teh borbah je zame nova bolest in jaz jih moram že tokrat trpeti, da jih komaj prenašam."

Manfreda je sklonila glavico in je tiho zaihtela.

"Moja navzočnost ti je bolest?"

"Da, Manfreda," je nežno a odlečno rekla Zlatopoljec in zopet se del v travo. "Moral bom gledati groznih reči..."

"Tudi jaz jih bom prenesla. Močna sem, da sem le pri tebi. Ljubim te, in ta ljubezen mi daje čudo. Če hočeš bom hodila s

teboj tudi v oklopu in pojdem tudi v boj."

"Ne gre za to, ljubo moje dete." Časi velikega telesnega trpljenja so minuli. Kaj to, če pride do kakega malega boja. To nič ne šteje. A čakajo me druge grozovitosti in rad bi te obvaroval bolesti, ki bi ti jih pravzročile te grozovitosti."

"Meni?" Manfreda si je otrla solze in jasno pogledala Zlatopoljcu v oči. "Kaj naj provzroči meni bolesti?"

"Različni dogodki. Na primer ljubosumnost."

"Jaz bi morala postati ljubosumna? Ali ljubiš drug

abstinenco. Voditeljica je tako vneta za stvar. Po vseh shodih upije: proč z alkoholom in ima res plemeniti namen, osrečiti vse stanove z abstinenco. Toda tu se neha šala: gorje tistem, kdor se noče pridružiti abstinentom, ker dotičnik nima več miru pred njo, njega sovraži in mu dela škodo. Sicer je ta voditeljica časih rada zvrnila kakozarček in kdo ve, če ni šla med abstineute, ker je zmanjkalo kredita, ali vsaka stvar ima svoje meje. Svoj čas je ta voditeljica nosila delavkam vino iz Šiske, dobila je za vino vsak dan denar in gostilničar je prišel šele iz grda do plačila. To so sumljive okoliščine. Omenjamno to, ker so gotove agitatorice v tobačni tovarni deležne posebne protekcie. Voditeljica abstinenec n. pr. je vzela v tobačni tovarni dopust, češ, da je bolna, in dobiva menda celo bolniško podporo. Zdaj pa hodi v družbi treh duhovnikov, g. Moskrcs in dveh gospodičin — toliko spremstvo potrebuje menda zato, da bi se ne izgubila — po raznih planinah. Čeprav se ni tega batil, saj je že dolgo, kar je ljubila svoja Pavelka. Drugim delavkam in delavcem se strogo določi, kdaj smejo biti na sprehodu, tej voditeljici abstinentov in njeni tovarisci se pa vse spregleda. Kaj je vzrok, da ju uradništvo tako protežira? Voditeljica abstinentov je — upraviteljica „Naše moči“ in pokroviteljica klerikalne družbe, za take ljudi pa ne velja noben predpis, ti smoje delati kar hočejo. Direkcija se klerikalcev boji in zato se ne upa biti pravična. No, ta gloria menda ne bo dolgo trajala, kajti tačasna voditeljica abstinentov si je še povod krempeljke opeklja, kjer je imela kaj opraviti. V „Naši moči“ je pred nekaj tedni strašansko hyalico tovarniško kuhinjo obetala, da bo vedno boljša. Radovedno pričakuje delavstvo, če se res kaj izpremeni, ko se vrne gospodina s počitnic, kajti sedaj je hrana slaba. Voditeljica abstinentov že dobi kaj boljšega iz kuhinje, posebno dobi mleka toliko, da ga je večkrat domu nesla. Spet protekcie. Da se je bolj prikupila g. delovodji, mu je podarila cvetlice, ki so jih delavke kupile meseca maja Mariji na čast. V „Naši moči“ je pisala, koliko sadja se v tovarniški kuhinji skuga za delavstvo. Seveda so jo delavke vpravale, kako se upa kaj takega pisati, ker iz tovarniške kuhinje še niso dobile sadja. In kaj so izvedele? Da se je kuhalo v tovarniški kuhinji parajzarje in čepljevo kašo. Abstinenti so res lahko ponosni na takto voditeljico in čestita delavstvo duhovščini, klerikalni inteligenčni in klerikalnemu delavstvu, da ima tako „vrlo“ moč na svoji strani, ali od uradništva zahtevamo, da vsakemu meri z enakim meritom in da ne sme delati izjem z agitatoricami za klerikalne namene.

Godbeno društvo v Idriji naznanja, da se vrši koncert v korist Vilharjevega spomenika v Postojni v nedeljo 12. t. m. popoldne na vrtu gosp. Jana Grudna na Jeličnem vrhu. Vstopnina znasa 20 v zaosebo. Preplačila se z ozirom na rodoljuben namen koncerta hvalješno sprejemajo.

Prostovoljno gasilno društvo v Idriji javlja, da priredi dne 2. kmovca letos na „Zemlji“ skupno s spodnjeidrijskim gasilnim društvom večjo veselico na korist gasilnemu domu v Spodnji Idriji. Slavna društva v Idriji in okolici se vladljivo posijo, da blagovljijo vpoštevati to veselico pri določanju svojih priredb.

ljubezen. Obšla te bo želja po osveti in kdo ve, morda izdaš celo mojo tajnost in ugonobiš mene in sebe, predno izvršim in dosežem svojo osveto.“

„Jaz — da bi še maščevala?“ Manfredo je očitno žalila ta Zlatopoljeva domnevanja. „Ah, Krištof, kako malo me še vedno poznaš. Ne, ne! Maščevala bi se gotovo nikdar ne. Osvojitev je čuvstvo, ki zamori srce.“

„Ljubo dete! Ti še nisi trpela, ti še ne poznaš ljubosumnosti, zato govorиш tako. Trpi najprej, potem bos drugače sodila. Pomisli, Manfreda, kaj bi bilo, če bi me videla klečati pred žensko, ki se s teboj še primerjati ne more, če bi bil jaz primoran, postopati s teboj žaljivo in poniževalno, dasi se imam samo tebi zahvaliti, da sem še živ in da sem svoboden, in če bi s teboj grdo in morda celo kruto ravnala hudobna ženska, ki ni vredna, da ti obriše prah s čevljev.“

„Pa saj bi bila to samo igra, kaj ne, Krištof?“

„Ali pa boš ti sploh mogla verjeti, da je vse to le igra, le zvijača, potrebna za dosego mojega namena? Vem, da me ljubiš, moja Manfreda

— **Prestovoljno gasilno društvo v Ljubnem** priredi dne 2. septembra veselico v prid novemu gasilnemu domu, ki si ga hoče društvo sezidati. Darila hvalješno sprejema in se priporoča odbor.

Promet na novi železnicici. Pretečeno nedeljo se je po državni železnicici iz Trsta odpeljalo 3419, pripeljalo pa 2767 oseb.

Iz Trbovelj se nam piše: Naši duhovniki hočejo očvidno prekotiti celo svoje kranjske tovarisce. Zlasti skuša to z usphemom mali petelin Lončarič. Kaj si to farče vse upa! Dočim so na skupščini Ciril-Metodove družbe v Logatcu kranjski duhovniki, čudite se, znali prikrivati svojo klerikalno prenapetost, se je vzdignil kaplan Lončarič iz Trbovelj na Štajerskem ter se z gnejvom zaletel v družbenega blagajnika, ki se je druzil povedati, da je največ prispevkov za družbo nabral na prednji dnevnik „Slovenski Narod“. Ta Lončarič čin bi se dal pričakovati pač le od kakega kranjskega popa in da bi bil Lončarič v Bonaventurovem pašaliku — mestna fara bi mu izvestno ne izostala. A k nesreči je Lončarič v Trbovljah na Štajerskem in govoril je kot zastopnik — narodnih Trboveljev. Ce je to v čast narodnim Trboveljem, če jim je v čast, da pošljemo na skupščino takega zastopnika, to naj razsodijo sami. Mi poudarjam le to: skrajni čas je, da se vržeta iz odbora Ciril-Metodove podružnice onemogli Erjavec in klerikalni Lončarič. Pokažimo, da podružnica obstoji tudi brez klerikalcev in da bo izbacenje teh dveh podružnic le v prospeku. Otresemo se pa tudi blamaže, ki nam jo je nakopal Lončarič v Logatcu pred vesoljnim Slovenstvom. Poleg tega mora izgniti madež, ki smo si ga nadeli v sledi svoje brezbrinosti s tem, da smo izbrali načelnikom kmetskega bralnega društva ravno Lončariča. Ali nimamo med seboj sposobnih ljudi? Sicer pa, izgnali smo Rabuzzo, spodili Berka in znebimo se tudi Lončariča. (Kajne, gospod urednik, čedne vzorfarje nam pošilja gospod škof?!)

Več ponosa! Iz Celja: Pri komediji, ki jo je priredilo tukajšnje veteransko društvo ob svoji 25letnici na „Festwiese“, je bilo zopet — kakor sploh ob takih prilikah — vse polno naših ljudi; a ne le prostega ljudstva, marveč tudi dosti ljudi iz „boljših“ slojev. To kaže pač malo narodnega ponosa. Vsaj naša „hauta vole“ še tudi dalje zahaja k Zamparrutiju, kjer se nas je z znamen izvajajočim napisom, kakor je to Vaš list omenil, tako žalilo in bagatelizovalo!! Kako hočemo Slovenci socialno napredovati ter si pridobiti ugled, če se pa našim nasprotnikom naravnost izpostavljamo v zasmeh?! — §§—

Solske sestre v Celju so res predrzne babnice; popravek si upajo se popravljati, ko imajo vendar toliko smrdljivega masla na glavah. — Solske sestre v Celju puste po vseh razredih nabirati za luči, ki noč in dan gore raznim Marijam i. dr. v šolskih sobah in kapeli; vsak dan pogori za najmanj 60 vin olja. Bi-li ne bilo boljše kupiti kruhka sirotam za ta denar? Solske sestre puste nabirati vsako leto denar, da se kupujejo dragocena darila č. materi i. dr. Solske sestre puste nabirati za zamorčke itd. Fehtarija dan na dan skozi celo leto. Solske sestre v Celju ukazujejo, da morajo gojenke šole in mostovže pomenujati in ribati skozi celo leto. Ako

katera sestra v svoji zamišljenosti (!) kakšno reč založi, ali če katera učenka kaj izgubi, gre včasih celo cel zavod med učnim časom v kapelico, kjer molijo tudi po cele ure v čast sv. Antonu, da bi se stvar srečno našla. Gojenke se tam drugega ne nauče, kakor hinavščine, babjeverstva in beričenja. To je gola istina, ki se pač ne da spraviti s sveta. Imašo še v rezervi pikantnosti, o kajih bodo bralci strmeli. C. kr. deželni šolski svet, kje si? Od kdaj pa je vodstvo šole ravnateljstvo postal? Ravnateljica Benedikta, le zopet na noge!

Umrl je v Gradcu g. kaplan Juri Šumer, doma iz Trbovelj. V svoji bolezni se je zatekel v domači kraj in sprejel so ga v tukajšnji farovž. Župnik Erjave ga je sicer trpel tu, a računal mu vse pray dobro. Datu mu pa najprvo ni hotel svojega voza, da se popelje k zdravniku, dočim se njegova kuharica vozi v lepi kočiji po meso itd. Tri dni pred Sumarjevo smrtijo se je župnik tega nesrečenja naveličal ter ga odposlal v bolnico v Gradec, kjer je tudi umrl. Ker je bil zavarovan, so truplo prepeljali domov. G. župnik, bodeste li tudi zaračunili, da je mrtvec ležal eno noč v farovžu?

Umrl je v Gorici g. Fran Budan, bivši profesor na nekdajem moškem učiteljišču v Gorici in okr. šolski nadzornik. Pokojnik je bil doma iz Standreža.

Veliko narodno slavje v Tolminu. Svojo udeležbo k slavnosti so priglasila nadalje nastopna društva: Kolesarsko društvo iz Gorice korporativno. Pevsko društvo „Slava“ pri Sv. M. Mag. spodnji pri Trstu korporativno. Pevsko in bralno društvo iz Podmelca korporativno. Nastopili bodo z zborom: „Slovan na dan“. Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu korporativno. Društvo „Edinost“ iz Ajdovščine korporativno. Pevsko in tamburaško društvo „Soča“ iz Sv. Lucije. Ofic. bodo peli: I. Aljaž: „Na bregu“. Pevsko in bralno društvo iz St. Andreja. Ofic. nastopijo z zborom: I. Iipavc: „Rojakom“. Pevsko društvo „Kolo“ iz Trsta nastopi z mešanim zborom: Slavjanski: a) „Bulgarska“, b) „Mihil“. Pevsko društvo „Lipa“ iz Bazovice korporativno.

Impresario in časnikar. V Trstu na ulici dello Scoglio je včeraj dopoldne gledališki impresario O. Lovrich napadel časnikar Jakoba Giacomellija, ker ga je le-te žalil v neki notici v listu „Temporale“. Lovrich je tako prepel časnikarja, da je moral iskat zdravniške pomoči na rešilni postaji. Lovricha so zaprli.

Angleške vojne ladje v Trstu. Oddelek angleške sredozemske eskadre pripluje okoli 20. t. m. v Trst, kjer ostane teden dni. Poveljnički brodovja je podadmiral Sir H. Lambton. V Trstu se usidrajo tele ladje: „Leviathan“, „Carnarvan“, „Suffolk“, „Lancaster“, „Diana“ in „Bartham“.

Ker ni dobil večerje, se je obesil. Pleskar Cesar Arrigovi v Trstu se je v nedeljo opločni pijan vrnil domov ter zahteval od svoje žene večerjo. Ker žena ni hotela ugoditi tej njegovi želji, ga je to tako ujezilo, da je sklenil vzeti si življenje. Šel je na stranišče ter se tamkaj obesil. Zjutraj so ga našli na stranišču mrtvega.

Glas od slovensko-italijanske meje. Iz Devinca se nam piše: Deputacija našega županstva je bila te dni pri goriškem nadškufo in mu je izročila pismeno prošnjo, naj se

in zato nimam vere, da bi mogla to prenesti.“

„Poskusiti hočem, Krištof,“ je rekla Manfreda, toda z glasom, ki je kazal, da že sama sebi več ne zaupa.

„Ne poskušaj tega, Manfredi, saj bi podlegla. Premlada si še za take grozovite izkušnjave. Glej, golobica moja! Zame in zate bo najbolje, da me za nekaj časa zapustiš. Če greš v Ljubljano, se bodeva lahko večkrat videla in ob novem letu se zopet združiva — za vse življenje. Pojd, Manfreda, zakaj jaz čutim, da bi ne mogel storiti vsega, kar bo treba, če bom v svoji bližini gledal tebe v čital v tvojih rosnih očeh bolest in očitanja.“

„Med tem ti lahko umreš. Morda te umore. Ne, ni mogče jaz te ne zapustum, in če bi vse teboj grdo in morda celo kruto ravnala hudobna ženska, ki ni vredna, da ti obriše prah s čevljev.“

Zlatopoljec je obupaval, da govori Manfredo. Žalostno je povesil glavo in se ni zganil, dasi se je Manfreda trepetaje stisnila k njemu in mu poljubljala roko z vso ljubezno in vdanostjo, katere je bila polna njenega duša.

„Ne gre in ne gre, Manfreda,“ je čez nekaj časa zopet povzel Kri-

štok. „Težave bi bile prevelike. Pomišli še nekaj. Boj bo trajal še več mesecev. Ti ne boš imela v tem času nobene druge zaslombe in opore kot mojo besedo, ki sem ti jo danes dal. Če ostaneš pri meni, nama ne bo ves čas sojena niti ena ura, ko bi se mogla nasloniti na moje srce. Veljala boš za mojega sužnja, za krivoverškega dečka, ki sem ga v jutrovih deželah kupil in prisiljen bom s teboj tako ravnati, tudi če bi mi krvavelo srce.“

„In ko bi morala veljati za tvojega psa, ostala bi pri tebi,“ je vzliknila Manfreda. „Potovala sem s teboj celo leto v moški obleki in vsi me smatrajo za dečka, vsi mislijo, da sem tvoj suženj, vsi me kličo Manfred. Rekel si mi že, da si tudi zame samo še Marko pl. Pirin in res si se ves izpremenil od dneva, ko sva vesela in srečna prijadrala v Trst. Žrtvoval si svojo brado in jaz sedaj niti ne vem, kaki so tvoji poljubi, ki so me nekoč opijanjali. Tvoje lice je postal resno, tvoji pogledi so zdaj mrki. A jaz te vendar ljubim, kakor le kdaj. Tvoja sem in tvoja ostanem in zato te ne zapustum, naj se zgodí z menoj karkoli.“

„Bog te čuvaj in ti daj moči,

premesti devinski kaplan Ivan Mežinec. Povedala je tudi ustmeno svoje razlage. Devin je edina slovenska vas ob Jadranškem morju, ki je v slovenskih rokah. Ze od nekdaj streme razni rodoljubi naše dežele in Devinci sami, da se ta postojanka ohrani našemu narodu in da ne dobe tu naseljeni Lahi najmanjše naše pravice v roke. V okras vasi je občina zidala prelep poslopje „Občinski dom“, v katerem sta tudi slovenska dvorazrednica in otroški vrtček, kjer se pripravlja naš mladi naraščaj v vrle sinove našega naroda. Ustanovili smo tudi bralno-pevsko društvo „Ladja“, ki je duše vsemu življu. Društvo prireja vsakoletna veselice, ki jih posećajo tudi druga društva. Govoto je še vsakemu v spomin prva teh veselic, ko je bil Plesov vrt kar preplavljen občinstva. Bili so časi, ko je učiteljstvo, duhovščina in občinstvo delovalo združeno v naš blagog. A danes? Vse je razkropljeno! Nekemu gospodu, ki je pred letom dni prišel iz učiteljišča iz središča Slovenije — Ljubljane, smo Devinci prenizkoga stana, da bi občeval z nami Pač pa občuje v različnimi Lahi. In ta „steber“ Slovencev v Devinu naj še dalje poučuje našo deco? Naš kaplan Ivan Mežinec, ki je cela 3 leta v Rimu za „doktorja študiral“, je vedno, kadar more, nam Slovencem, nasproten, dasiravno ni njegov rojstni kraj Gorjansko tam kje v Kalabriji in je njegov oče pristen — hudošni kralj kmetij. Po odhodu slovenskega organista je spravila duhovščina proti najodločnejšemu protestu županstva najzagrizenjega Laha k orglam. Čudimo se, da ta vneti čestilec margarit orglja in prepeva slovenske pesmi. Vendar je bil enkrat ves drugačen naš g. dekan Skočir, pristen sin naših tolminskih hribov. Pokojni starci kneginji Hohenlohe, ljubitelji sinov neodrešenega kraljevstva onstran luže, se je dekan s svojim hudošnim zameril, ker ni hotel ugrediti njeni prošnji, naj bi vsaj oznanjeval v cerkvi tudi v italijanskem jeziku. Izgovoril se je, da je prisegel za slovensko faro. Tega bi kaplan Mežinec gotovo ne storil. Tudi za občinskega tajnika je bil kaplan, a le mesec dni. Ko pa je župan izvedel, da je kaplan nekdo zasedel Lahom, ga je odslovil. Pri kapljanu se zbirajo Biksner, Berta, italijanski organist in slavn mežnar „na briškolo“. Povej mi s kom občuješ, in povem ti, kaj si! V postu je imel kaplan v cerkvi tri italijanske propovedi. Minule nedelje pa je označil, da prično s 1. avgustom zopet italijanske propovedi v tisti Slovenci, ki niso s tem zadovoljni, naj odi do cerkve. Sram vas budi, g. kaplan. Ako boste imeli italijanske propovedi, boste delali proti dekanovi volji. Dobro nam je znano, da želite postati devinski dekan. Saj ste vendar bili v gradu pri kneginji Taxis, katera ima patronat glede imenovanja, in ste ji obljubili, da v slučaju, ako ostanete po odhodu g. dekanu v Devinu, boste uveli italijanske propovedi. Vedite pa, da dekanjski stol je za Vas previšok; za to skrbimo že mi. Tudi v gostilni je kaplan Mežinec govoril o svojem stanovskem tovarišu g. dekanu. Med drugim tudi to, da g. dekan ne bude nikdar kanonik v Gorici, ker drugače protestujejo vsi drugi kanoniki, ker ga nobeden ne mara. Kadar učimo male otroke imena prstov na roki, opisemo najmanjšega — mežinec —: „povem,“ „povem,“ „povem.“ Naš Mežinec je tudi tak „povem,“ ker vse

da bi mogla prenesti vse ure bolesti in vso trpko žalost, ki te čaka,“ je zavzidnil Krištof, potem pa stisnil dekle na svoje prsi in pil z njenih vročih usten slaj ljubezni tako strastno, kakor bi vedel, da je to zadnjikrat.

Peket konjskih kopit je prebudil Krištofa in Manfreda iz njiju ljubezenske razvnetosti.

„Evo

takoj toliko dima, da se je skoraj naredila tema. Detonacija je bila taka, da bi bil sprevidnik Stern kmalu padel, voznik Grubar pa je obledel. Pok je bil tak, da so mislili v obližju stanojoči prebivalci, da je na Gradu ustrelil. K sreči ni bilo takrat v vozu nobenega človeka, kajti ko bi bil voz poln, kakor je včasih, ko pridejo ljudje z vlaka, bi bila vsled tega gočovo nastala mučna panika. Ko so potem iskali vzroka, so našli na relzi papir, v katerega je bil neki hudobnež zavil dinamita, ki je šlo čezenj kolo, eksplodiral. Tudi pred par dnevi se je baje čul ob istem času in v istem obližju pod nekim vozom pok, ki je pa bil mnogo slabši od tega in ni provzročil nikakega učinka. Ker je zlobnež uvidel, da je bila prvič premajhna množina dinamita, ga je snodi položil na progo več in s tem vse kako nameraval provzročiti nesrečo, ki bi lahko postala za vozeče se občinstvo usodna. Želeti je, da bi prišel lopov v roko pravice.

Delavska gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 50 Slovencev in 40 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 25 Slovencev in Hrvatov. V Hebi je šlo 40, na Westfalsko 25, v Hirt 35, v Olomuc pa 25 Hrvatov. Na Hrvatsko se je odpeljalo 35 slovenskih šumarjev, v Kočevje pa 25 rudokopov.

Izgubljene in najdene reči. Kontoristinja gdč. Ela Sušteršičeva je izgubila zlato ovratno verižico z obeskom liki štiriperesne deteljice, vredno 30 K. — Sobni slikar Franc Parkelj je izgubil srebrno, kratko verižico, vredno 7 K. — Črevljar Dragotin Majce je našel „ekolo“, katero dobi izgubitelj na osrednji policijski stražnici.

Dama, katera je pozabila črn, svilnat solnčnik v manufakturni trgovini J. Kostevec, Sv. Petra cesta št. 4, se prosi, da pride istega sama iskat.

Ljubljanska društvena godba priredi danes zvečer na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. — Jutri zvečer je na vrtu meščanskega hotela „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Jugoslovanske vesti. — II. jugoslovanska umetniška razstava v Sofiji. Med hrvatskimi umetniki iz Dalmacije in Banovine je nastal konflikt zaradi sestave jurje in radi aranžma na razstavi, vsled česar so dalmatinski umetniki sklenili, da se razstave ne udeležejo, ako se jim ne rezervira posebni izložbeni prostor. Ta razpor se je pa srečno rešil in vsi hrvatski umetniki razstavijo svoja dela v skupnih prostorih. Vlado Bukovac razstavlji 6, Vidović 8, Meštrović pa 6 svojih umotvorov. Bukovac bo med drugim razstavil tudi „Klitijo“, ki je bila izložena že v dunajski „Secesiji“. Meštrović pa „Ob izviru življenja“. Slika je vzbujala na razstavi duajske „Secesije“ silno pozornost. Vidović pošlje na razstavo sliko „Čas, ko se vzbuja koprnenje“. Meštrović in Vidović odpotujeta te dni v Sofijo.

Vsesokolski zlet v Zagrebu. Na zlet v Zagreb pride več nego 1000 čeških Sokolov. Iz Prage bosta vozila dva posebna vlaka. Ker je južna železnica Čehom delata zaprte, se peljejo češki Sokoli preko Pešte, kjer bodo na povratku preredili javno telovadbo skupno s tamkajšnjim češkim Sokolom, ki slavi takrat svojo 10letnico. Po zletu odpotujejo Čehi preko Reke v Dalmacijo, obiščejo Šibenik, Split, Dubrovnik in Kotor, od koder krenejo peš v Črno goro in na Cetinje. Čehom se pridružijo hrvatski, srbski in slovenski Sokoli in vrnejo tako poset Črnogorcev v Pragi ob priliki IV. češkega vsesokolskega zleta 1903. Vendar pa potovanje v Črncogoro in v Dalmacijo še ni zagotovljeno, ker je zaradi pomorskih vaj vojne mornarice težko dobiti primerno ladjo za izletnike. Na zletu v Zagrebu bo zastopan tudi mestni občinski svet zlate Prague, kakor je to posebni sokolski deputaci izrečno objavil župan dr. Groš.

Nova hrvatska revija. Meseca septembra prične v Zagrebu izhajati revija za politiko, narodno gospodarstvo in književnost, „Hrvatska Smotra“. Revija bo urejevana v strogo starčevičanskem duhu in bo izhajala dvakrat na mesec v veliki kvart-obliku na 48 straneh. Urejeval in izdajal bo to revijo Zvonimir pl. Vučetić. Naročina znaša do konca leta 6 K.

Izvirne hrvatske novitete v bodoči gled. sezoni v Zagrebu. Nova sezona hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu se prične meseca septembra. To pot se vprizori cela vrsta hrvatskih izvirnih novitet. Predstavljal se bodo tele-izvirne opere: Zajčevi operete

Srečko Albinijevi, Baron Trenk“ in „La petite Marquise“ in Mukvičeva „Persida“. Od izvirnih dramskih del pridejo na vrsto tri legende: Begovičeva „Gospa Walewska“, Brkičev Ivan od Pomuka“, Markovičeva „Jelisava“, Vojnovičeva „Smrt majke Jugoviča“, Miletičev „Grof Palična“, Milčinovič-Ogrizovičeva „Prokletstvo“, Hrčičev „More“, Kišurjev „Sin“, Nehajev „Teater“ in „Život“, Nikoličeva drama „Pred jesen“, Dečakova „Pjesma“, Prejčeva „Turci idu“ in „Dolazak Hrvata“ od anonimnega pisca. — Kakor se vidi, so hrvatski dramski pisatelji zelo plodoviti.

*** Najnovejše novice.** Kardinal Rampolla je nevarno zbolel.

Zapriboritev ženske volilne pravice zboruje v Končnu mednarodna ženska zveza. Zborovanja se udeležujejo zastopnice vseh dežel Evrope in Amerike.

Prince don James de Bourbon, sin španskega pretendenta don Karlosa, se baje poroči v kratkem z neko avstrijsko princeso.

Pri potopu ladje „Siris“ v Kartageni so rešili največ Italijanov, nadalje 10 Avstrijev in dva Črnogorca. Kapitan je prvi skočil v rešilni čoln, za njim so si priborili vsi častniki z noži v rokah pot do čolna.

Precej močan potres so imeli včeraj zjutraj ob 8. uri na Tirolskem.

Peto sebje utečilo v nekem ribniku pri Brnu. V čolnu so bile štiri mlade delavke in trije delavci. Vsled neprevidnega veslanja se je čoln prekuenil in dva delavca ter tri delavke so utonile.

V samostan je šel ogrski veleposestnik grof Jurij Eszterhazy. Grof je izpolnil 48. leto.

V jezuita preoblačeni Juri Weiniger z Dunaja je po Budapešti nabiral mlade dekllice za javne hiše v Orijentu.

Ameriški konzulat v Karlovarjih. Ameriška vlada je imenovala konzula in podkonzula za Karlove vare.

*** Koliko Židov je na Ruskem?** Glasom najnovejše uradne statistike živi v celi Rusiji 5 $\frac{1}{2}$ milijonov Židov, t. j. 4.2% vsega prebivalstva. Izmed tega števila živi 1,321.000 Židov na Poljskem. V zadnjih 25 letih se Židje močno izseljujejo v Ameriko ter se je v tem času izseljilo 1,250.000 Židov.

*** Strupeni pajki.** Tudi med pajki, ki žive pri nas, je več takih, ki imajo strup, ako ugriznejo. Tudi znani križasti pajk grize in je strupen. Ako se ta strup vbrizgne mački pod kožo, v kratkem erkne. Zato je treba otroke svariti pred to vrsto pajkov.

*** Moderna razsodba.** Gostilničar V. Pokorny v Pragi se je kmalu po poroki sodnisko ločil od svoje žene. Sedaj je zvedel, da mu je ločena žena med tem časom rodila otroka ter jo je tožil zaradi zakonomlostva. Ločena žena je priznala, da je imela ljubavno razmerje z drugim moškim ter tudi rodila otroka, toda ne čuti se kaznive, ker je njen katališki zakon, ki pravzaprav nikoli ni bil v veljavi, sodniško ločen, tako da se smatra za svobodno. Sodnik dr. Papanek je ženo oprostil z uteviljevanjem, da sicer glede zakonomlosti ni razlike, ali je zakon sodniško ločen ali že obstoji, toda v nasprotju z drugimi veroizpovedanjami, kjer je mogoče razveljavljenje zakona, bi se katališko ločenemu zakonskemu naložil večni celibat, ako noče zapasti kazni. Tako stališče katališko ločenega pa ne odgovarja duhu zakona. Tem manj je mogoče izreči obsodbo v tem slučaju, ko zakonska pravzaprav nikoli nista živel v zakonski zvezi.

*** Legenda o hiši Matere božje v Loretu.** Te dni je izšla v Parizu brošura kanonika Chevaliera, ki dokazuje, kako je nastala legenda, da so prenesli angleci hišo Matere božje iz Nazareta v Loreto. Dejstvo je, da na vztoku ni vedel ničesar, kaj je sta novala v Nazaretu Mati božja, vrhu tega pa je ljudstvo v srednjem veku nazivalo bolnišnice „hišo Matere božje“. Tudi v Loretu je bila baje taka bolnišnica. Drugi misljijo, da je zgradil cerkev v Loretu inženir De Angeli ter je od tega nastala legenda, da so angeli prenesli tje hišo Matere božje. Takih legend je bilo v srednjem veku vse polno, v Italiji pa je več cerkva in svetišč, o katerih se pripoveduje, da so jih angeli prinesli. Z ozirom na delikatnost predmeta kanonik Chevalier ni dobil „imprimatur“ niti od pariškega nadškofa niti od Lapideja, kateremu je poverjeno podelitev za „imprimatur“ knjigam, tiskanjam v Rimu, pač pa je Lapide v privatnem pismu na Chevalierja polvaljalo njegovo delo ter se strinje z njegovimi cerkvami krogli priznali in odobrili Chevalierjevo delo, katero

je imenuje „Naša Moč“, ali bolje „Glasilo ljubljanskih cigararic“, so začeli izdajati naši blaženi krokarji. Ve prva številka „Naše Moč“ je bila tako neuskrsna, da večina tovarških delavcev na Jesenicah ni hotela sprejemati tega lista. V resnici dohaja ta list na Jesenice v mnogih eksemplarjih, a te tudi ostanejo večinoma na pošti kot

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le taklico, kolikor določa zakon.

„Staubfänger“. Naš gospod Janez Žabukovec, kateremu je vse drugo figa, samo da njegov „das liebe ich“ v početv pride, je vendar tako ljubezljiv, da se tudi on poganja za ta neukusni papirček, seveda pa tu za to, ker hoče povsod prve gošli igrati, na katere se pa razume kakor zajec na boben.

Pa nesamo neukusno marveč hudo po predpisih Sv. Lignerija se zaganja dopisnik v osobe, katerim on je vreden ni črevljev odvezati.

Omenim samo tukaj zadnje pšice s Save, katere doprinaša „Naša Moč“ v št. 34 z dñi 3. avgusta 1906: „Rdečemu Praporu“ častitamo k njegovemu najnovejšemu dopisniku, hudemu Tončku, ki je bil že vse. Bil je nemškatar, iz nemškutarja se je prelevil po naši stavki (tedaj po Zabukovčevi) v slovenskega liberalca, iz liberalca je postal klerikalec in zdaj pa socialni demokrat. Po tem kljueču prav lahko še izračunamo, k da postane še anarhist on, ki hoče igrati prve gošli pri nam in ki potegne vsakega za nos, ki je tako otročji, da mu zaupa in se mu pusti, ga vpreže pred svoj voz „ad maiorem dei gloriam“.

G. župnik Zabukovec vdarijo je enkrat po latinsko, ker je gotovo že slovenskega kruha sit. Res ne vem, ali bi se ti neumnosti smejal ali bi se jezil! Mislim pa, da je to neumnost več zvezana hudobnost, da se meni nič, tebi nič, kar po ključu izračuni, kako človek lahko anarhist postane. Takega ključa še ni do danes nobeden matematik iznašel, gotovo pa naši tonzuranci v šoli škofa Antona Bonaventure, če ne bi mogli tako govoriti, ali je pa morda za to matematiko vzel patent jeseniški fajmester Zabukovec!

Ne svetujem pa, da tukajšnje strokovno društvo nastavi gospoda fajmestra Zabukovca za profesorja matematike, kar jim je gotovo, da vsi člani tega društva postanejo kmalo patentirani „anarhisti“.

Jesenice, dñe 5. avgusta 1906.
2843 „Hudi Tonček“.

Poziv*

odpošiljatelju anonimnih pisem strankam v Kolodvorskih ulicah.

Več let dobivamo stranke od nekega neznačajnež anonyma, skrajno razdaljiva in nesramna pisma, katerih vsebine se ne more že radi javne morale obelodaniti.

V kotiček anonymnosti skrivajo se pa navadno le taki človeški izmeđki, kateri se s svojim umazanim imenom ne upajo nastopiti javno in so edino le skrajni lažnjivci in podli obrekovalci, kateri njim pristejejo lastnosti anonyma zvršajoča na druge poštene ljudi in eden od te baže ljudi ste Vi, pisatelj takih pisem — rekrutiran.

Sicer pa temu izmeđku ne zadostuje edino pismeno žaljenje ljudi, temveč pričel se je tudi dejansko ločevati napadov in sicer z metanjem opeke.

Pozivljam toraj ta izrodek v imenu vseh prizadetih strank, naj oddoli svoj šlem in nastopi javno s svojim imenom, da se lahko javno pomenva, kaj da ima proti nam, ako pa tega ne stori, ga izjavljan kot nesramnega obrekovalca in tata časti poštenih ljudi, kateri ni zmožen katerekoli človeku več razdaliti in zavračam vse morebitne prihodnje žalitve na njegovega rojstva kosti.

Dobro Vas poznamo, toda žalibog da Vas nemoremo zasedovati tako kakor takim človeškim izmeđkom prisustva.

Ker se bojite ime naznaniti, primo rani smo bili Vam javno sporočiti naše mišljene o Vaši črni duši.

Pišite zopet kaj kmalu!

V Ljubljani, 8. avgusta 1906.

Josip Kolenc

priv. uradnik v imenu prizadetih strank.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Za prebivalce mest, uradnike l. t. d. Proti težkotanju prebivalstva in vsem nasledkom mnogih sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebovano, da zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz prasek“, ker vpliva na prebivalstvo trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštrem povzetji razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalogatnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varostno znamko in podpisom.

* Lekarnarje Julija Schumannova sol za želodec je pridobil tekmo več kakor 20 let najboljši glas kot dietetično sredstvo, kar dokazujejo nebrojna priznanja. Vpliva točno in zanesljivo pri različnih neravnostih prebivalstva, pri želodčnih nadlogah, pri napravljanju pričlane, pri vspehanju itd., tako da je kot izpričano domačo zdravilo jako razširjena in čislana. Da tako izborna vpliva, zato se ima zahvaliti racionalni sestavi.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le taklico, kolikor določa zakon.

Materje, dojite sume! Poletje je za dojence najboljši letni čas. Na stotočo otrok, ki pijo mleko iz steklenice, želastno pogine za drisko, medtem ko izborno uspevajo otroci pri prsih. Lactagol ustvarja mleko in omogočuje vsaki materji, da doji sumo. Priporočajo ga prvi zdravni strokovnjaki. Dobiva se po lekarnah in drogerijah, Knjižico o prirodnih prehrani dojecev razpošilja zastonj in poštnine prosti Viljem Maager na Dunaju, III. Heumarkt 3 p.

Proti pranjam, luskinam in izpadanju las

deluje najboljše priznane Panuo-chinii (Dolma) na las.

zatera okrepjuje lastiče, odstranjuje luske in prepričuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Izplačljiva je z obratno pošto in manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin. specijalist, načinov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež.lekarna Milana Leusteck. v Ljubljani, Resiljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu.

Zahvala.

Vsem onim, ki so bodisi z denarjem, z dobitki ali z osebno udeležbo pri dne 5. t. m. vrteči se tomboli podpisanih gasilnega društva, odbor pre zvezne gasilne društve priopomogli k lepemu gmotnemu uspehu, bodo tem potom izrečena priskrivena Zahvala.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dun. borze 7. avgusta 1906.

Naložbeni papirji.

Denar Blago

1% majska renta 99.50 99.70

srebrna renta 99.35 99.55

avstr kronska renta 99.60 99.80

zlata 117.70 117.90

ogrskra kronska renta 94.80 95.00

zlata 112.80 113.00

posojilo dež. Kranjske 99.15 100.15

posojilo mesta Spilje 100.50 101.50

Zadaj 99.70 100.70

bos-herc. železniške posojilo 1902 100.35 101.30

češka dež. banka k. o. z. z. o. zast. pisma gal. dež. hipotečne banke 99.50 100.30

pešt. kom. k. o. z. 100.35 101.85

zast. pisma Innerst. hranilnice 100.20 106.70

zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice 100.15 100.15

z. pis. ogr. hip. ban. obič. lokalnih železnic d. dr. 100.50 101.50

obč. češke ind. banke 100.40 101.40

poreč. dolenskih žel. 99.90 100.00

prior. juž. žel. kup. 1/4 avstr. pos. za žel. p. o. 320.35 322.35

srbske à frs. 100.00 turške 100.40 101.40

basiliča srečke 220.50 226.50

srečke od 1. 1860/8 278. 280.

od 1. 1864 164.50 165.50

tiskske 289. 296.

zem. kred. I. emisije 293. 301.

II. 257.50 267.50

ogrsk. hip. banke 97. 103.25

srbske à frs. 100. 162. 163.

turške 22.05 24.05

basiliča srečke 461. 471.

kreditne 79. 81.

inomorske 85. 92.

krakovske 67. 64.

ljubljanske 48.75 50.75

avstr. rdeč. križa 29.50 31.50

ogr. 58. 63.

rudolfove 72. 80.

salicurške 511. 521.

dunajsk. kom. 521. 521.

deželne 164.50 165.50

državne železnice 671.50 672.50

avstr.-ogrsk. bančne dež. 1764. 1775.

avstr. kreditne banke 671.25 672.25

ogrsk. 810. 811.

zivnostenske 242. 243.50

premogok v Mostu (Brück) 728. 730.

alpske montane 577.75 578.75

praski žel. ind. dr. 2754. 2764.

rims-muránski 572.50 573.50

triboljški prem. družbe 276. 278.50

avstr. orožne tov. družbe 579. 58.

češke sladkorne družbe 134. 137.

valute 11.33 11.38

20 franki 19.10 19.13

20 marki 23.47 23.55

sovereigns 23.96 24.04

marki 117.37 117.57

laški bankovci 95.50 95.70

ronji 250. 251.

dolarji 4.84 5.

žitne cene v Budimpešti.

Dne 8. avgusta 1906.

Termín.

Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 7.40

Rž 6.00 6.24

Koruza 6.00 6.24

Oves 5.00 5.46

Efektiv. 5 višje.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 602 Srednji zračni tlak 736 mm

A vremenski Čas Stanje barometra Temperatura v C. Vetrovi Nebo opazovanja v mm v mm

7. 9. zv. 735.2 20.2 slav. vzhod Jasno

8. 7. zj. 736.4 15.8 sr. vzhod Jasno

2. pop. 737.0 24.9 sr. vzhod Jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 20.0°, nor-

male: 19.4° — Padavina v mm 0.0

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem.

(Ponatis iz "Slov. Naroda".)

Lična brošura obsega 363 strani ter

objeduje v zanimivi povesti kmetski punt

na Vrhniki in okolici ter napad na sa-

mostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin.

Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju

Ljubljani, Prešernove ulice.

Prirodni

na pomladni razstavi na Dunaji z

poliko zlato svetinjo in v Londonu

v l. 1906 s častno diplomou, križem

in zlato svetinjo odlikovan-

Prinovec in Slivovec

kakor tudi druga

prirodna domaća žganja

se dobivajo pri

F. Pustotniku v Ljubljani

na Sv. Petra cesti št. 31.

Včerja naročila se razpošljajo iz lastne

ganjarne v Blagovici, pošta Luko-

ca. — Na zahtevanje se cenovnik in

vzorec pošilja franko. 2526 6

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

izborni pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloge v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187.

1606—29

"Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani"

Pedružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vele vrte rent, zastavni pismi, prioritet, ko-
munalnih obligacij, sredki, delnični, valjni, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akejški kapital K 2,000,000.—

Rezervni zaklad K 200,000.—

Boje predaja in vrednost papirja.

Zavaruje srečke proti
kriznemu izgubu.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

zurzko in likino monete.

Boje predaja in vrednost papirja.

Zavaruje srečke proti
kriznemu izgubu.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

zurzko in likino monete.

Pedružnica v SPLJETU.

Domarne vloge sprejema

v tekom rednega računa ali na vložitev knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestajo od
dne vloge do dne vzdiga 3—9%

Promet s čeki in nakaznico.

Trgovski učenec

se sprejme takoj v trgovino z želez-
nino, špecerijo, stekлом in porcelanom

Ivan Lapajne v Idriji. 2859 1

Sobo

(kabinet) s brano, išče gospod.

Ponudbe pod "A. A." na upravn.

"Slov. Naroda". 2853

Do 15. septembra t. l. sprejmem
zanesljivega in vstrajnega

trgovskega pomočnika.

Ludovik Ditrich, trgovec
v Postojni. 2856—1

Št. 3253.

Razpis.

Podpisani deželnih odborov razpisuje

službo okrožnih zdravnikov

v Grosupljem in na Trati.

Z vsake teh služb je združena plača 1600 K in aktivitetna doklada 200 K.

Prosilec za ti službi naj pošlje svoje prošnje podpisanim deželnemu od-
boru do 10. septembra 1906 ter dokaže svojo starost, upravljanje do izvr-
ševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neoma-
deževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega

jezikov.

Priložnostni nakup

modernih moških klobukov vseh barv

tucat po 8, 10 in 12 gld.

„Angleško skladišče oblek“

2824 3 O. BERNATOVIC

v Ljubljani, na Mestnem trgu štev. 5.

Oce. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljavien od dne 1. junija 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebnih vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj v Amstetten. — Ob 5. uri 05 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubna, Dunaj čez Selzal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direkti voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direkti voz I. in II. razr.) — **Proga v Nova mesto in Kočevje.** Ob 7. ur 17 m zjutraj osebni vlak v Nova mesto, Stražo-Toplitz, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. ur 8. m zvečer osebni vlak v Nova mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 3. ur 07 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direkt. voz I. in II. razr.) Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. ur 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. Ob 11. ur 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direkti voz I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curin, Bregenz, Inomost, Zell ob Jezeru, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. ur 30 m dopoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzal, Solnograd, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. ur 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reiffing iz Steyra, Lince, Budejvice, Plzna, Marijnih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 16. ur 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Ob 8. ur 44 m zjutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. ur 32 m dopoldne iz Straže - Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. ur 35 m zvečer istotako. — **Dunaj in Ljubljane drž. kol. Iz Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m pop ob 7. ur 10 m zvečer. — Ob 10. ur 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. Iz Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 min. zjutraj, ob 10. ur 59 m dopoldne, ob 6. ur 10 m zvečer. Ob 9. ur 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani
Rimska cesta št. 2. Hilšerjeve ulice št. 5.

WAR
BIN
EK-ovi

Prepričajte se osebno.

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, elektriški. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo. Poprave, uglaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene, 5letna garancija.

2159 17

Aviso.

Glasom razpisa odd. 13, št. 1121 od 21. julija 1906 namerava državno (skupno) vojno ministrstvo obutev in različne opravne predmete iz usnja za c. in kr. vojsko priskrbeti si od malih obrtnikov.

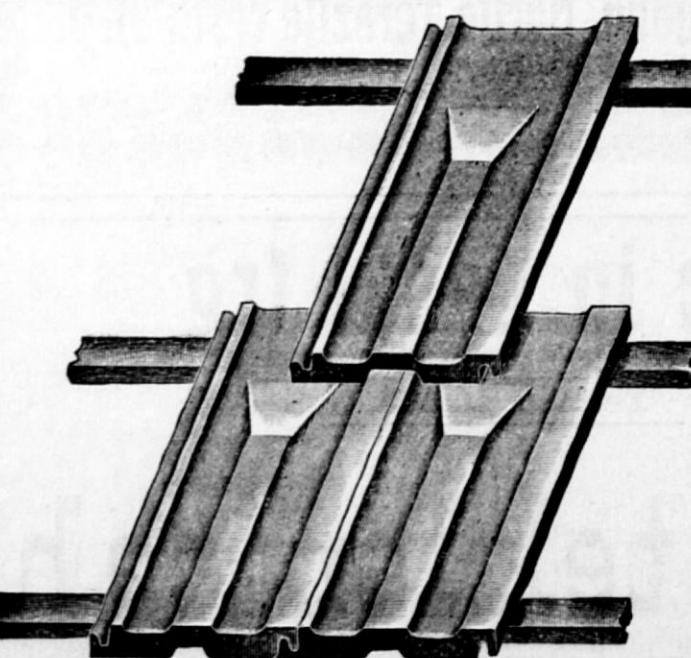
Ponudbe se imajo vlagati **do 7. septembra** pri trgovski in obrtniški zbornici.

Natančnejše pogoje obsega dne 31. julija t. l. v „Laibacher Zeitung“ objavljeni popolni razglas, ki se pa tudi lahko ogleda pri intendanceh vojaških teritorialnih poveljstev, pri monturnih skladiščih v Brnu, Buda-Pešti, Gradeu in na Dunaju (Kaiser-Ebersdorf), dalje pri vseh trgovskih in obrtniških zbornicah.

V Gradeu, dne 27. julija 1906.

C. in kr. Intendanca 3. voja.

2792-2

= F. P. Vidic & Komp. Ljubljana, =
opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino
zarezane strešne opeke,
(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.
Te vrste strešnik so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekti pošljemo na željo brezplačno.

Takočna in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Več kleparških pomočnikov

sprejme takoj 2836 2
IVAN ROJINA, klepar
v Spodnji Ščki.

Zdravo dekle
za čuvajko k otroku in mala hišna
opravila se sprejme s 1. septembrom.
Kje, pove upravn. „Slov. Naroda“.

Lokali

primerni za pisarno ali prodajalno, za
vsako trgovino ali obrt se takoj oddajo
v Šelenburgovih ulicah št. 3.

Več se izve v trgovini **Drago tina Hribarja** v isti hiši.

2837 2

Spretnega akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem
že dolgo poslujoča zavarovalnica za
življenje in zoper nezgode.

Več pove upravniktu „Slovenskega
Naroda“. 17-63

HIŠO

s peterimi stanovanji ima naprodaj
Josip Grabovic v Spodnji Ščki
št. 53. Zraven hiše je 700 kvadratnih
metrov sveta.

Cenjena je bila hiša 6800 kron,
dohodkov je 560 kron, proda se pa
za 6400 kron.

2829-2

Ravno za polovico ceneje kakor vsak pro-
dajalec na obroke pošiljan čisto nove

Singerjeve šivalne stroje

prav popolne konstrukcije,
trdno, fino opremljene, ki se
gonijo z nogami, s pokrovom
52 kron: Singerjev stroj
„Ringschiff“, za rodbine 78
kron; „Ringschiff“, velik za
krojace 115 K; „Zentral-Bob-
jamstvo“ 15 kron se plača takoj
ostanek po železniškem povzetju Bogato ilustr.
cenovnik koles, pisalnih in švalnih strojev st.
182, brezplačno. Slovenska korespondenca.

M. RUND BAKIN
DUNAJ, Liechtensteinstr. 23. Ustan. 1874
II 1920-5

K. grof Strassoldo,

v Strassoldu na Primorskem
izpričuje, da je želodčne
bolečine, vsled katerih je
trpel dve leti, odstranila
edino le uporaba (tudi od-
vajalo) II 374 7

želodčne tinkture

G. Piccolija

lekarnarja

V Ljubljani, Dunajska cesta.

1 steklenica velja 2' vin.

in se vrnja naročila izvr-

šujejo z obratno pošto.

II 374 7

Vprašanja naj se pošiljajo na

2812-2

stavbinsko podjetje v

Bohinjski Beli.

Hiša

iz masivnega lesa, v neposredni bližini

klovdov Boninjska Bala (Proga Jesenice-Trst) se je postavila lansko leto po stav-
benem podjetju v svrhu restavracije. Sedaj se

skupno z ledencem, z zemljisciščem ali brez
njega **ceno proda**. Pripravljena je za pre-
ritev poletnih stanovanj, ker stoji v kras-
nem kraju in je od letovišča Bled le 8 minut
po železniškem oddaljenja.

Vprašanja naj se pošiljajo na

2764-6

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je
poznašlo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično so-
trudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka
litrica, polna globokega čuvstva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom
brez dvoma priskupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno
slov. naobraženemu ženstvu.

54 77

Cena broš. K 2—, po pošti K 2-10, eleg. vez. K 3—, po pošti K 3-10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

Zidanje rakev (grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni

stavitelj novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se pozive

v tehnični pisarni g. Ferdinand Trumlerja

mestnega stavitevja

1561-29 v Ljubljani, Pred škofijo štev. 3.

Odvetnika

dr. Karl Triller in dr. Fran Novak
v Ljubljani

zdržila svoji odvetniški pisarni
ter ju hkrati

premestila

iz dosedanjih prostorov v Dalmatinovih ulicah (hotel „Štrukelj“)

v Dalmatinove ulice štev. 5

(Deghenghijeva hiša na vogalu justičnega trga).

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1906.

Dr. Karl Triller. Dr. Fran Novak.

Naznanilo.

Usojam si svojim čestitim prejšnjim naročnikom in slavnemu ob-
činstvu najvjudnejše naznaniti, da sem 31. julija t. l. zopet otvoril

zalogo piva

v Metelkovih ulicah št. 19.

Prodajalo se bode uležano, marčno in dvojno marčno pivo
v sodčkah po 1/8, 1/4 in 1/2 hektolitra, kakor tudi marčne in
dvojno marčne pivo v zabožih po 25 steklenic.

Za častita naročila se priporoča

Julij Staré

lastnik v letu 1818. ustanovljene pivovarne

v Mengšu.

1703-27

opelkarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino
zarezane strešne opeke,

„Koroški model“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.